

ת"פ 38206/11/13 - וואלה ניוז בע"מ, ידיעות אינטרנט נגד יעקב פרץ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 38206-11-13 מדינת ישראל נ' פרץ
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת לימור מרגולין-יחידי
המבקשים וואלה ניוז בע"מ ידיעות אינטרנט
נגד
המשיב יעקב פרץ

החלטה

לפני בקשה מטעם שני גופי תקשורת להתיר להם לפרסם תיעוד חזותי וקולי של שני עימותים שנערכו בין הנאשם לבין עד המדינה וכן תיעוד חזותי של מהלך פתיחת הכספת בנוכחות הנאשם.

מדובר בתיעוד שלא היווה חלק מהראיות שהוגשו במהלך הליך ההוכחות שהתנהל והסתיים, ולצורך הכרעה בבקשה שלפניי קיבלתי עותק מהתיעוד וצפיתי בו.

בשתי הבקשות שהוגשו ובדיון שהתקיים ביום 13.9.16, טענו המבקשים כי יש אינטרס ציבורי בפרסום כדי להביא לידיעת הציבור פרטים הנוגעים לעניינים ציבוריים, ובמיוחד כאלה הנוגעים בפלילים. לטענתם, הנאשם הוא אדם מפורסם, המהווה מודל חיקוי לצעירים רבים, והפרשה עוררה עניין ציבורי נרחב. לשיטתם, פרסום התיעוד יקדם את חופש הביטוי וחופש העיתונות, ויוכל לתרום לוויכוח הציבורי, שנוצר בעקבות טענות הנאשם כי ההכרעות בעניינו הושפעו ממוצאו. עוד נטען כי יש חשיבות לפרסום התיעוד החזותי, שיש בו כדי לשפוך אור על התנהגותו של הנאשם, וזאת בהקשר לממצאי חוסר המהימנות שמצא ביהמ"ש בגרסת הנאשם. לטענת המבקשים, בהתחשב בכך שהנאשם עצמו חשף את עצמו לאחר גזר הדין בפני אמצעי התקשורת, והתראיין באופן חזותי, גוברת ההצדקה להתיר תיעוד חזותי מחקירותיו. עוד נטען כי הנאשם העלה בראיונות טענות כנגד תקינות ההליך, המצדיקות התייחסות בדרך של פרסום התיעוד החזותי המבוקש, ואחרון צוין כי בהתחשב בכך שההליך הסתיים, הרי שהאינטרסים שבגילוי גוברים על שיקולים אחרים.

ב"כ המאשימה הותירה את הבקשה לשיקול דעת ביהמ"ש.

ב"כ הנאשם התנגד לבקשה, טען שכל תכליתה היא סיפוק יצר מציצנות, והדגיש כי בכל הנוגע לפרסום תיעוד חזותי הכלל הוא אי פרסום והחריג הוא התרת הפרסום. עוד הודגש כי אחד העימותים עוסק באישום ממנו זוכה הנאשם לאחר

שהמאשימה חזרה בה, ללא בירור ראיתי וללא קביעת ממצאים על ידי ביהמ"ש. לעניין התיעוד החזותי הנוגע להליכי תפיסת הכספת צוין כי מדובר בעניין טכני, בקשר להליך תפיסה נוסף, וכל תכלית הפרסום היא תיעוד הנאשם באחד מרגעיו הקשים. ב"כ הנאשם הוסיף וציין כי אין מדובר בהליך שהסתיים שכן ערעור תלוי ועומד ועתיד להידון בחודשים הקרובים.

לצורך קבלת החלטה קיבלתי לעיוני עותק של התיעוד החזותי המבוקש, שלא הוגש לביהמ"ש, לא היווה חלק מחומר הראיות וביהמ"ש לא הסתמך עליו בהכרעת הדין. בשונה מהתיעוד החזותי, תמלילים של העימותים ומזכר המתעד את נסיבות פתיחת הכספת, קיימים בתיק ביהמ"ש (ת/6, ת/21, ת/107).

הסרטונים המתעדים את הליכי פתיחת הכספת נקלטו בשתי מצלמות, ללא קול, וממרחק של כמה מטרים מזירת ההתרחשות. הסרטונים ארוכים, וכוללים תמונות מקוטעות, ועל אף שניתן לזהות את הנאשם בעת שהוא מופיע בתמונה, ואף ניתן לזהות מקטעים בהם הוא ניגש לאחד הנוכחים, וכן כניסות ויציאות שלו ושל אחרים מחדר הכספות, לא ניתן לראות מעבר לכך כל תנועות, התנהגויות, שפת גוף וכל כיצא באלה מאפיינים ואף לא את תגובות הנאשם בעת פתיחת הכספת ובעת שנמסר לו על הכוונה לתפוס את הכספים. אשר לסרטון המתעד את העימות ברשות המיסים, מדובר בסרטון ארוך מאד, במהלכו הנאשם ועד המדינה משיבים לשאלות המופנות אליהם ומוסרים את גרסתם במענה לשאלות החוקר, מבלי לפנות איש לעבר האחר, ללא כל תגובות זה כלפי זה, כשבסיום העימות עוזב הנאשם את החדר. בסרטון של העימות שנערך במשטרה, מתועדות התשובות של שני המשתתפים לשאלות, כשלקראת סיום העימות הנאשם שותה מים מפקק של בקבוק מים ונראה כמי ששופך את שארית המים בפקק, כמות מזערית, לכיוון המקום בו יושב עד המדינה, שאינו נראה בבירור בסרטון.

דין והכרעה

סעיף 13 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב - 2002 קובע כעבירה פלילית פרסום של תיעוד חזותי או קולי של חקירה ללא רשות ביהמ"ש.

רבות נאמר ונכתב על אודות הוראת חוק זו, הצדדים אינם חלוקים על העקרונות הכלליים שבבסיסה, ודומה שאין צורך להרחיב ביחס לעקרונות כלליים אלה. די שיאמר שמדובר בהוראת חוק שבאה לאזן בין חופש הביטוי, עקרון הפומביות, זכות הציבור לדעת והאינטרסים הנגזרים מעקרונות על אלה, לרבות האפשרות לביקורת ציבורית אפקטיבית על תקינות ההליך, לבין אינטרסים חשובים אחרים ובהם הזכות לפרטיות ולכבוד, והצורך להבטיח הליך חקירתי ושיפוטי תקין, ללא הטיה והשפעה על ההליכים.

עם זאת, בשונה מהוראות חוק שקובעות את עקרון הפומביות כנקודת המוצא ואת הסייגים לו כחריגים לכלל, הרי ש:

"נקודת המוצא לעניין סעיף 13 היא בנורמה האוסרת פרסום תיעוד חזותי של חקירה, כשאישור בית המשפט לפרסום הוא החריג. לפיכך על מבקש ההיתר לשכנע כי מתקיימות נסיבות המצדיקות חריגה מהאיסור" (בש"פ 4275/07 רשות השידור נ' זדורוב).

תכליתה של ההוראה בדבר איסור פרסום ללא היתר היא שמירה על כבוד הנחקר ופרטיותו, ובלשון ביהמ"ש:

"תכליתה של ההוראה - למנוע, בגבולות הראויים, הוצאת הנחקר מד' אמותיו של חדר החקירה אל כיכר השוק. היחשפות הנחקר, בתמונתו ובקולו, שקולה כמתן היתר לכול להציץ אל הנחקר ברגעי שפל ובזיון, ועתים במלוא עליבותו" (ע"פ 5127/11 רשות השידור הישראלית - ערוץ 1 נ' רון).

לפיכך, נקבע בהלכה הפסוקה כי משקלם של האינטרסים המצדיקים מתן היתר לפרסום התיעוד החזותי ודרגת העניין הציבורי בפרסום, צריכים להיות נכבדים, היינו:

"האינטרס הציבורי צריך להיות בעל משקל ומשמעות, שיש בהם כדי לגבור על הזכות לפרטיות של נחקרים...שעלולים להפגע מהפרסום... לא די בכך ש"העניין לציבור" יהיה ערטילאי. נדרש כי פרסום קלטת החקירה יהיה בעל חשיבות ממשית לצורך בחינת התנהלות הגורם השלטוני, והמשטרה בכללו, וכי ישרת אינטרס ציבורי חשוב וממשי" (ע"פ 10994/08 מדינת ישראל נ' תורג'מן).

בכל הנוגע לעניין הציבורי, נקבע כי יש להבחין בין עניין שבא לספק יצר מציצנות וסקרנות גרידא ביחס למי שמוכר בציבור ונמנה על קבוצת הידוענים והאנשים שהציבור מתעניין בהם, לבין עניין שיש באיש ציבור או לפחות באישיות ציבורית, שלאופן התנהלותה יש השפעה על חיי היום יום הציבוריים ועל התנהגות הציבור. כמו כן, נערכה אבחנה בין מקרים בהם הפרסום נועד לאפשר לבחון טענות לליקויים באופן ניהול ההליך, לבין מצבים בהם עיקר העניין הוא לראות בדרך חזותית את תגובות הנחקר במעמד חקירתי קשה ולא נוח, מבלי שיש לכך קשר לטענות לליקויים בהליך. ואחרון, נקבע כי יש מקום לבחון אם קיימת אפשרות לקדם את האינטרס הציבורי באמצעי מתון יותר של מסירת מידע שיענה על זכות הציבור לדעת מבלי לפרסם תיעוד חזותי.

לצד העניין הציבורי, קיימים שיקולים נוספים הנלקחים בחשבון, שמשקלם משתנה מעניין לעניין בהתאם לנסיבותיו, ובהם השלב שבו מצוי ההליך, עמדת הנחקר, הצגת הראיה בהליך השיפוטי ועוד.

מלאכת האיזון בין כל השיקולים השונים וקביעת משקלו וחשיבותו של כל שיקול מסוים בידי ביהמ"ש.

לאחר שצפיתי בשלושת הסרטונים, ושקלתי את העקרונות שהותוו בפסיקה ואת טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי המבקשים לא הצליחו לעמוד בנטל המוטל עליהם ולא שכנעו כי יש הצדקה לאפשר פרסום חזותי של מי מהסרטונים.

בכל הנוגע לעניין הציבורי שבפרסום, יש לזכור שאין מדובר באיש ציבור אלא במי שהציבור מתעניין בו (וראו לשם השוואה: בעניין עופר גלזר - ב"ש 93200/06 חברת החדשות הישראלית בע"מ נ' גלזר, בעניין מרגלית צנעני - מ.ת. 44000-08-11 ידיעות אחרונות נ' מדינת ישראל). אופי ההתעניינות הוא רכילותי בעיקרו, והחומר המבוקש נועד לקדם תכלית מציצנית בקשר לאמן מפורסם ואף נערץ בקרב חלק מהציבור, אך אין בו כל תרומה לדיון ציבורי ביחס לאפליה עדתית ואין בו תרומה לקידום חופש הציבור לדעת.

אשר לטענה שבראיונות טען הנאשם שעשו לו רצח אופי, וההליך בכללותו הושפע מהיותו בן עדות המזרח, כמו גם דבריו שצוטטו על ידי המבקשת לפיהם הוא תמיד שער לעזאזל וכל פעם יש פרשה אחרת למען יראו ויראו, מדובר בטענות קשות מאד, ואילו היה הנאשם טוען במהלך ניהול המשפט או אף עם סיומו, שהתנהגות החוקרים כלפיו או האופן בו נחקר הושפעו ממוצאו העדתי, עשוי היה תיעוד חזותי של כל מהלך חקירתי להיות בעל משמעות וחשיבות גם מבחינה משפטית וגם מבחינה ציבורית, שכן יכול היה לשפוך אור על התנהגות החוקרים ומניעיהם. אלא שבשום שלב, אף לא בראיונות אליהם הפנו המבקשים, לא טען הנאשם שהחקירות והעימותים התנהלו כפי שהתנהלו בשל מוצאו, שיוכו העדתי או טענות דומות. ואכן, צפייה בסרטונים מלמדת שאין בעימותים שתועדו אינטראקציה בין החוקרים לבין הנאשם, החורגת מהצגת שאלות ומתן תשובות, והיחסים בין החוקרים לנחקר נראים ענייניים, נינוחים ולבביים. לפיכך, אין בנראה בסרטונים כדי לשפוך אור במישרין או בעקיפין בכל דרך שהיא על טענות להתנהלות מוטה בשל מוצא עדתי.

אשר לטענה הנוגעת לאמון הציבור במערכת המשפט ואכיפת החוק, מעבר להצהרה הכללית לא הובהר באופן קונקרטי כיצד הפרסום המבוקש של שלושת הסרטונים האמורים, ישמור על אמון הציבור במערכת המשפט ובמערכת אכיפת החוק, או ישפיע על עמדות הציבור בנושא זה.

אשר לטענה כי הסרטונים יאפשרו לציבור לבחון את ממצאי חוסר המהימנות שנקבעו בעניינו של הנאשם, לא הובהר מדוע לשיטת המבקשים צפייה בסרטונים תאפשר לציבור לקבוע אם הנאשם דובר אמת או לא. למעלה מן הצורך אציין שהטעמים למסקנה בדבר חוסר מהימנותו של הנאשם פורטו בהרחבה לאורך הכרעת הדין הכתובה, וככל שלציבור יש עניין אמיתי לבחון את שאלת המהימנות, ניתנו לו די כלים לעשות זאת.

לעניין התנהגותו של הנאשם בסוף העימות עם עד המדינה במשטרה, מדובר במה שהוגדר בפסיקה כרגע שפל, שאין בצפייה בו כדי לתרום בכל דרך להכרעה בוויכוח הציבורי אם הנאשם נשפט בשל מוצאו העדתי או בשל עבירות מס שביצע, וכל שיש בו הוא לכל היותר הבכת הנאשם.

לא מצאתי גם בעובדה שהנאשם בחר בעצמו לעשות שימוש בכלי התקשורת החזותיים, כדי לקדם את טענותיו לאחר גזר הדין, משום שיקול המצדיק להתיר את הפרסום החזותי המבוקש. זאת, משום שהנאשם לא כפוף למגבלות חוקיות שימנעו ממנו להתראיין (והאיסור מופנה כלפי המפרסם), בעוד שביחס לחומר המבוקש קבוע איסור בחוק לפרסום חזותי.

לכל אלה אני מוסיפה את התנגדות הנאשם לפרסום, המהווה לפי הפסיקה שיקול שאינו קל ערך (עניין רון ועניין זדורוב לעיל), את העובדה שהערעור בהליך תלוי ועומד ואת העובדה שאין מדובר בראיות שהוגשו בהליך וממילא לא הוצגו במסגרת ההליך הפומבי, כמו גם את העובדה שהאישום הנוגע לעימות במשטרה בוטל בשל חזרת המאשימה ממנו. ואחרון, תמלילי העימותים כמו גם מזכר המתעד את נסיבות פתיחת הכספת מהווים חלק מהתיק, כך שתוכן השאלות, התשובות וחילופי הדברים, כמו גם התנהגות הנאשם תועדו באמצעי שמאפשר לציבור לדעת מבלי להשפיל את הנאשם ולפגוע בו שלא לצורך.

אשר על כן, הבקשה לפרסום נדחית.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד אלול תשע"ו, 27 ספטמבר 2016, בהעדר
הצדדים.